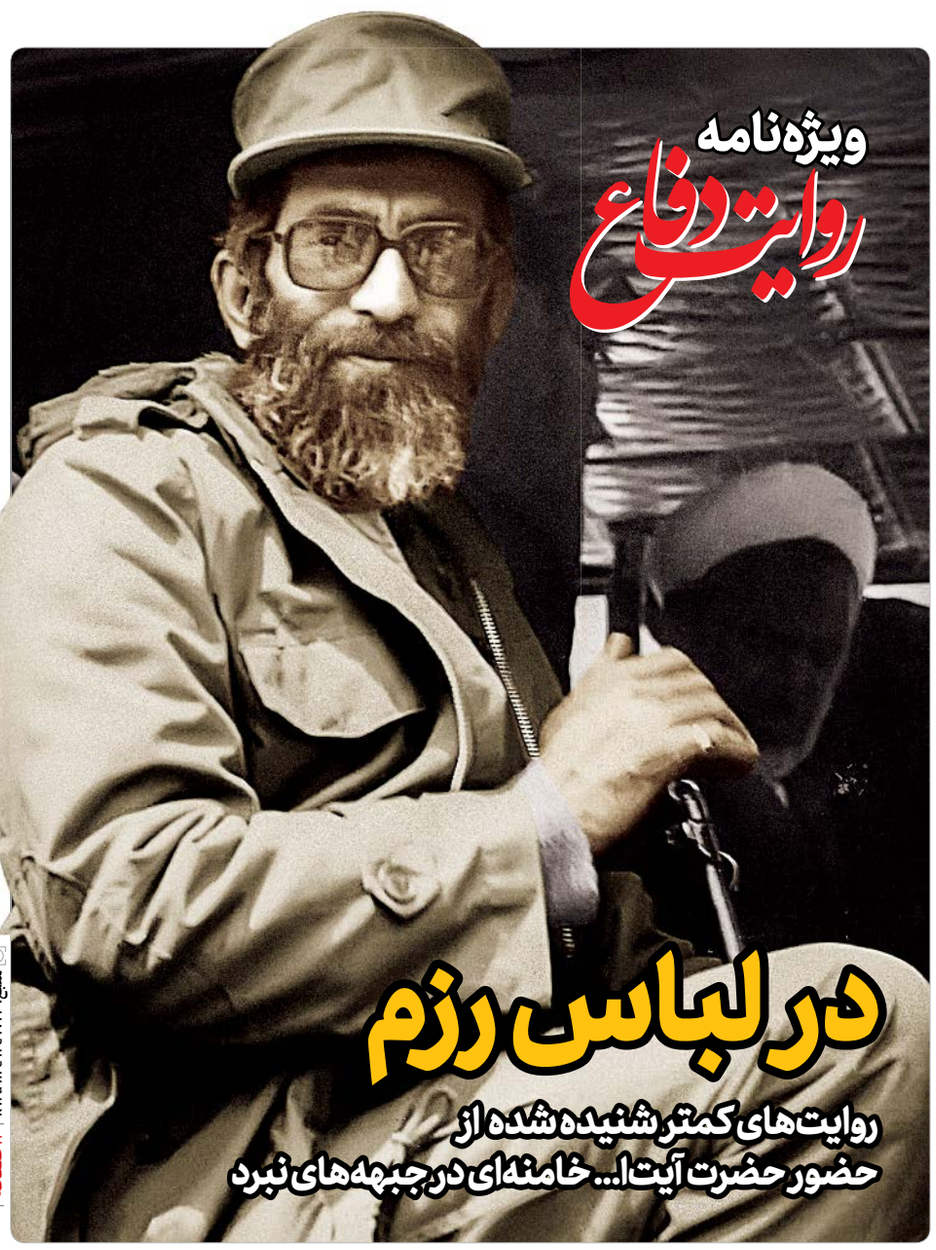
جام جم
روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران
www.jamejamdaily.ir
یکشنبه ۶ مهر ۱۳۹۹ | ۹ صفر ۱۴۴۲ | ۲۰ صفحه | سال بیست‌ویکم - شماره ۵۷۶۶ | استان تهران و البرز ۲۵۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۵۰۰ تومان | Sunday - September 27, 2020
۵

گفت‌وگو با کاوه خداشناس، بازیگر سریال «بوم و بانو»
به غافلگیر شدن عادت کنید

در «کلیک» بخوانید:
رعیت‌های اینترنتی فیس‌بوک

دولت در حالی به دنبال تکرار محدودیت‌های کرونایی است که کارشناسان محدودیت‌های ناقص و مقطعی را کارساز نمی‌دانند

جولان کرونا بدون محدودیت

روحانی: استانداران و ستادهای کرونا اجازه دارند با تایید وزارت کشور و بهداشت اقدام به تعطیلی و اعمال محدودیت یک هفته‌ای کنند

۱۸

ویژه‌ها

امام چگونه جنگ را اداره کردند؟ چه ویژگی‌هایی در تصمیمات سرنوشت‌ساز ایشان بود؟

درس تدبیر و مدیریت

نظام نوپای جمهوری اسلامی ایران در روز پایانی شهریور ۱۳۵۹، درگیر تجاوزی نظامی شد که به حکم عقل، می‌بایست از خود دفاع می‌کرد. تاریخ جنگ تحمیلی که حدود هشت سال ساختارها و توان نظام اسلامی را به خود مشغول کرد، دارای فراز و نشیب‌های فراوانی بوده‌است، اما آنچه به‌عنوان یک امر مهم و قابل توجه به نظر می‌رسد، مدیریت مدبرانه و منطقی امام‌خمینی(ره) در این جنگ طاقت‌فرساست...

۲

خانواده ملوانان گرفتار از مسؤولان خواسته‌اند صدای کمک خواهی آنها را بشنوند

روایت اسارت ۱۲ صیاد ایرانی در موزامبیک

۱۹

آیا صادرات نفت ایران بعد از ۱/۵ سال به عدد یک میلیون و ۵۰۰ هزار بشکه رسیده است؟

رویترز به چه کسی آمار می‌دهد؟

اخیرا خبرگزاری رویترز خبری منتشر کرده که براساس آن، صادرات نفت ایران در ماه سپتامبر به میزان روزانه یک میلیون و ۵۰۰ هزار بشکه رسیده است. عددی که نشان‌دهنده افزایش دو برابری صادرات نفت ایران نسبت به ماه آگوست است. این در حالی است که سال گذشته این رسانه اعلام کرده بود صادرات نفت ایران به کمتر از ۵۰۰ هزار بشکه رسیده است. گرچه صادرات نفت ایران تا قبل از خروج آمریکا از برجام چیزی حدود ۲/۵ میلیون بشکه در روز بود...

۳

نگاهی به مستند «غیررسمی» که به دیدار رهبر انقلاب با راویان جنگ پرداخته‌است

جدی اما غیررسمی

۶

گفت‌وگو با رضا بدرالسماء نقاش تابلوی «شهدای فاجعه منا»

آخرین طواف عشاق

۱۲

یادداشت

وقت‌کشی به نفع کرونا

حسینعلی شهریاری
رئیس کمیسیون بهداشت و درمان

دیروز رئیس جمهور از احتمال بازگشت برخی محدودیت‌های ناشی از شیوع کرونا در بعضی از استان‌ها خبر داد و به نظر می‌رسد بعد از گذشت حدود سه هفته از آغاز موج سوم همه‌گیری کرونا در ایران، دولت بالاخره به فکر اجرای تدابیری سختگیرانه برای کنترل این موج افتاده است. این در حالی است که مشابه این محدودیت‌ها در ماه‌های اسفند و فروردین نیز در سطح کشور اعمال شد و تجربه آن روزها نشان داد دولت اگر اراده کند و صحبت‌هایش فقط روی کاغذ نباشد، اعمال محدودیت‌های سختگیرانه می‌تواند آمار ابتلا به کرونا را در کشور کاهش دهد.

البته شرایط کنونی کشور به گونه‌ای است که شاید صرف بازگشت محدودیت‌ها کافی نباشد و بهتر است دستگاه اجرایی حتی برای مدتی کوتاه تمام کسب‌وکارها را تعطیل کند تا از احتمال شیوع کرونا در سطح جامعه کاسته شود. چون اکنون آمار مبتلایان و به‌خصوص جانباختگان ناشی از کرونا در ایران به وضعیت نگران‌کننده‌ای بازگشته است. در این شرایط، هیچ اشکالی ندارد که دولت برخی مناطق کشور را که به لحاظ شیوع کرونا در وضعیت قرمز یا بدتر از آن قرار دارند، برای یک تا دو هفته تعطیل کند و البته این مساله نیز با تشدید نظارت بر اجرای پروتکل‌ها و محدودیت‌ها همراه باشد.

با این حال، شاید برخی مسؤولان دستگاه اجرایی بازهم این نکته را مطرح کنند که به دلیل شرایط سخت اقتصادی کشور، اعمال این محدودیت‌ها برای دولت دشوار باشد، ولی دولتمردان ما باید به این مهم توجه داشته باشند که هیچ چیز مهم‌تر از این نیست که روزانه تعداد زیادی از عزیزان ما جان خود را از دست می‌دهند و براساس پیش‌بینی برخی کارشناسان بهداشت اگر دولت با جدیت در این مساله دخالت نکند، ممکن است آمار مرگ‌ومیر روزانه ناشی از کرونا چند برابر هم بشود.

در واقع، دولت باید شرایط کشور را به شکلی مدیریت کند که هم اقتصاد کشور تا حدممکن لطمه نخورد و هم سلامت مردم کمترین آسیب را ببیند. اما متاسفانه دولتمردان در برخی موارد نمی‌توانند مسائل را به‌خوبی مدیریت کنند و اکنون هم رئیس جمهور اعلام کرده تا پایان هفته برای بازگشت محدودیت‌ها در بعضی استان‌ها تصمیم‌گیری می‌شود. این در حالی است که در سه هفته گذشته، آمارهای روزانه کرونا دوباره به وضعیت خطرناکی برگشته و به نظر می‌رسد دولت همچنان مشغول وقت‌کشی است و بهتر بود دستگاه اجرایی زودتر درباره بازگشت محدودیت‌های کرونایی تصمیم می‌گرفت.

نکته دیگری هم که دیروز در صحبت‌های آقای روحانی به چشم آمد، وجود ابزار لازم برای نظارت بر افرادی بود که در اماکن عمومی کلانشهرهای کشور از ماسک استفاده نمی‌کنند. پیش از این هم مسؤولان وزارت بهداشت چند بار از جریمه افرادی که ماسک نمی‌زنند، صحبت کرده بودند. با این حال، هیچ‌گاه نه این صحبت‌ها اجرایی و نه راهکاری عملی برای استفاده از این ابزارهای نظارتی پیشنهاد شده است. حالا هم با توجه به این که به نظر می‌رسد جریمه کردن افرادی که ماسک ندارند یا پروتکل‌های بهداشتی را رعایت نمی‌کنند، چندان امکان‌پذیر نباشد، بهتر است دولتمردان به‌جای این صحبت‌ها، به اعمال محدودیت‌های سختگیرانه به صورت موقت بیندیشند تا به این ترتیب آمارهای کرونا رو به کاهش رود.

نکته

جهاد همچنان باقی است

سرتیپ پاسدار محمدنبی رودکی
فرمانده وقت لشکر ۱۶ فجر در دفاع مقدس

چهلمین سال است که مردم ایران آغاز یک دفاع را جشن می‌گیرند. هرچند جنگ، تلخی و سختی و سیاهی دارد، اما آغاز دفاع مقدس از ۳۱ شهریور شروع فصل جدیدی از جهاد و ایستادگی بود که ثمره آن، امروز مصونیت بخشی نظام در ساحات مختلف است. اکنون اگر در کشور مشکلی پیش می‌آید یا کاری سخت و نشدنی می‌شود، از آن دفاع یاد می‌شود و می‌گویند «در دفاع مقدس توانستیم، امروز هم می‌توانیم»؛ انتظاری که مردم از مسؤولان و خادمان خود دارند و معتقدند دفاع مقدس تجلی شدن‌ها بود و رزمندگان با اخلاص، تعهد، ایمان و برادری توانستند به این دستاورد عظیم دست یابند.

امروز در جایگاهی قرار داریم که با توشه همراه‌مان در دفاع مقدس به سمت سختی‌ها و مسیرهای پر پیچ و خم و روشن آینده حرکت می‌کنیم و قرار است از این سرمایه عظیم بهره‌برداری کنیم. اولین گام در این مسیر، شناخت و درک درست از سرمایه است. سرمایه اصلی دفاع مقدس تنها توکل به خدای متعال نبود. باید اذعان کرد دفاع مقدس در کنار توکل به خدا، اعتماد به مردم و ساخت درونی و عرفان مبارزاتی را به دنبال داشت. همان ساختی که امام راحل از آن به عنوان دانشگاه انسان‌ساز یاد کرد. با این سرمایه باید به‌درستی و دقت برخورد کرد و از آن بهره جست.

در گام دوم با شناخت از سرمایه، چگونگی استفاده و جاگذاری آن در مسیر پرتلاطم و روشن آینده اهمیت دارد. تنها شناخت کافی نیست. استفاده دقیق، مومنانه و بدون تحریف از این سرمایه، خود جهادی است که تکمیل‌کننده جهاد گذشتگان و کلید حل مشکلات آتی است. بر این اساس، جهاد مستمر برای بازماندگان و رزمندگان دفاع مقدس به منظور انتقال این مفاهیم ارزشمند دارای همان اولویتی است که روز ابتدای جنگ برای صیانت از انقلاب اسلامی و مرزها، سیل جوانان به جبهه را در پی داشت. امروز نیز این جهاد مستمر بخش تکمیل‌کننده گذشته و آینده است و سرمایه‌ای را به وجود خواهد آورد که از گنجینه دفاع مقدس به ودیعه گرفته شده است. پیش رو روشن خواهد بود اگر این دو گام را درست و بادقت برداریم و ضرر خواهیم کرد اگر به این گنجینه و سرمایه عظیم الهی بی‌توجهی کنیم. درخاتمه به فرازی از بیانیه امام راحل در فروردین ۱۳۶۷ که می‌توان تحت عنوان عرفان مبارزاتی از آن نام برد، جلب می‌کنم. در این بیانیه امام(ره) فرمودند: امروز روز جنگ است. روز حضور در حجله جهاد، شهادت و نبرد است. روز نشاط عاشقان خداست. روز نغمه سرایی فرشتگان در ستایش انسان‌های مجاهد ماست. نهراسید که نمی‌هراسید. کمربندهایتان را محکم ببندید. جهزو انفسکم با الصلاح والسلاح؛ درنگ امروز، فردای اسارت باری را به دنبال خواهد داشت. امید که به این گنجینه و سرمایه عظیم الهی توجه کنیم.

دلنوشته

دیدار سینه‌سوختگان با مرادشان

حاج حسین یکتا
روایتگر دفاع مقدس

دیداری که در ۳۰ آبان ۹۸ برگزار شد، توفیقی بود که رفیق راه جمعی از یاران شد؛ جمعی از سینه‌سوخته‌ها، راویان و آفتاب‌خورده‌های سرزمین‌های خونین دوران هشت سال دفاع مقدس که به نمایندگی از همرزمان‌شان به دیدار رهبر معظم انقلاب شتافتند.

این جمع رفقایی که به زیارت آقا رفتند، سال‌های سال از شهیدان و دلدادگی آنها به آقا روح!... گفته بودند و ان شاءا... همان کسانی باشند که رهبری هم به آنها به عنوان یاران خراسانی‌شان دل بسته باشند. این دیدار، دیدار دلدادگان آقا با مرادشان بود و به همین دلیل حال و هوایی که بر جلسه حاکم بود، حال و هوای یک دیدار آسمانی و الهی بود. جمعی به دیدار آقا رفتند و همین جمع به همراه آقا به حضور شهدای گرانقدر و امام شهدا شرفیاب شدند، خودم به شخصه حضور شهدا را در جلسه حس می‌کردم. در روایتگری جنگ و جبهه لازم است که رزمندگان دوران دفاع مقدس خاطرات‌شان را بنویسند و علاوه بر آن، دقیق و هنرمندانه و به‌موقع آنچه در سینه دارند، به نسل جدید منتقل کنند. چراکه اگر ما ننویسیم، دیگران می‌نویسند و اگر دیگران بنویسند؛ در تحریف و تخریب دفاع مقدس کم نخواهند گذاشت و چیزی واژگونه به نسل جدید منتقل خواهند کرد. برای همین به نظرم لازم است که جنگ‌رفته‌ها و جبهه‌دیده‌ها همت‌شان را به کار گیرند تا مانع جریان تحریف شوند و با روایتگری واقعیاتی که به چشم دیده‌اند، سینه به سینه و نسل به نسل حماسه‌ای که ملت ایران با رشادت از آن بیرون آمد را منتقل کنند. در روایتگری‌ها اگر در کنار بیان هنرمندانه و دقیق، نیات الهی را به کار گیریم، شك نکنید که نه‌تنها جریان تحریف شکست می‌خورد، بلکه قطعا اثر وضعی درخشانی بر روح جامعه خواهد گذاشت. کما این‌که دیدیم راهیان نور چه تاثیرات شگرفی بر جوانان کشور باقی گذاشت.

تلنگر

جمع غیررسمی همرزمان

علیرضا رافتی
روزنامه‌نگار

«سال ۶۳، عملیات بدر، من ۱۵ سالم بود. ما سه نفر بودیم که در یک سنگر گیر افتاده بودیم. از آن سه نفر، امروز فقط من مانده‌ام. وضعیت خیلی بد شده بود و دستور جابه‌جایی به ما داده بودند. ما بیسیم و هیچ وسیله ارتباط دیگری نداشتیم. من یک رادیوی غنیمتی از سنگر عراقی‌ها برداشته بودم و مدام با پیچ موجش ور می‌رفتم، بلکه جایی خبری از این بدهد که دور و اطراف ما چه خبر است. کنارم یکی از دوستان‌مان شهید شده و گوشه سنگر افتاده و دوست دیگرمان آقا جعفر هم گوشه دیگر سنگر نشسته بود. ساعت حدود ۱۰ صبح بود و رادیو، برنامه کودک صبحگاهی پخش می‌کرد. من گریه‌ام گرفت. رادیو را کوبیدم به دیوار سنگر و گفتم لامذهب! بگو دور و بر ما چه خبره! آقا جعفر لبخند زد و گفت: محمد! یعنی می‌شه یه روزی مردم بفهمند ما چی‌کار کردیم؟...»

این رایکی از راویان دفاع مقدس در دیدار با رهبر انقلاب روایت می‌کند که در قالب مستند «غیررسمی» به تصویر کشیده شده است. همین چند خط روایت کافی است تا بسیاری از مفاهیمی که در دفاع مقدس معنا گرفتند یا معنایشان عوض شد را مرور کنیم. یک پسربچه ۱۵ ساله که در محاصره گیر افتاده و دارد موج رادیو را عوض می‌کند که چیزی از اطلاعات منطقه به دست بیاورد، در حالی که رادیو دارد برنامه کودک پخش می‌کند. برنامه کودکی که احتمالا برای رده سنی همین پسربچه طراحی و ساخته شده است. روزی که بیشتر پسربچه‌های ۱۵ ساله دنیا در آن ساعت روز پیچ رادیو و تلویزیون را می‌چرخاندند تا برنامه خودشان را ببینند و بشنوند، جایی در عملیات بدر یک پسربچه ۱۵ ساله داشت به حرف همرزمش فکر می‌کرد که: محمد! یعنی می‌شه یه روزی مردم بفهمند ما چی کار کردیم؟!

و محمدهای ۱۵ ساله جنگ که حالا پا به سن گذاشته و خیلی‌هایشان زخم جنگ را هنوز بر بدن دارند، راه افتاده‌اند در بیابان‌های غرب و جنوب و پشت تریبون‌ها و پای تخته کلاس‌های درس و میکروفن دست گرفته‌اند تا به بچه‌های ۱۵ ساله بگویند چند نسل قبل بچه‌های این سنی چه حماسه‌ای را رقم می‌زدند. در جلسه راویان دفاع مقدس با رهبر انقلاب که آبان ۹۸ برگزار شده و تصاویرش همراه چند مصاحبه و تصاویر آرشیوی در مستند غیررسمی نمایش داده شده است، رهبر انقلاب از قول کسی می‌گوید: ما عاشورا را قوی و با جزئیات روایت می‌کنیم چون از ماجرای غدیر درس گرفته‌ایم. در این دیدار جمعی از همرزمان رهبر انقلاب از گوشه و کنار کشور جمع شده‌اند که بین اشک و لبخندهای خاطره بازی این نکته را مرور کنند که اگر جنگ را برای نسل جوان درست و با جزئیات روایت نکنیم، دشمن روایت خودش را به خورد نسل جوان می‌دهد.

همکار محترم جناب آقای محمود اکرامی فر

درگذشت عموی گرامی‌تان را به جنابعالی و خانواده محترم تسلیت گفته، برای آن مرحوم از ایزد منان طلب مغفرت و برای بازماندگان صبر و شکیبایی مسألت داریم.

روزنامه جام جم

«اطلاعیه»

فراخوان ثبت‌نام نامزدهای نمایندگی مدیران مسئول مطبوعات، خبرگزاری‌ها و پایگاه‌های خبری در هجدهمین دوره هیأت نظارت بر مطبوعات

م الف/ ۲۰۸۴

شرح در صفحه ۸

کل من علیها فان و یبقی وجه ربک ذوالجلال والاکرام

جناب آقای محمد خدادی

معاون محترم مطبوعاتی
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

عروج سردار **شهید حمید خدادی**، معاون ایمنی و اقدامات تأمینی سپاه پاسداران، برادر گرانقدر حضرتعالی را تبریک و تسلیت گفته و برای روح بزرگوارش رحمت و مغفرت و برای جنابعالی و خانواده معزز صبر و اجر مسألت داریم.

موسسه فرهنگی مطبوعاتی جام جم